

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KOZLONVE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
 Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412

1096. Január 1-én új előfizetést nyitunk a Debrecenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket és olvasóinkat, akiknek, vagy lejár előfizetésük december végén, vagy pedig lapunkat a jövőre előfizetni óhajtják, hogy az előfizetésről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadály történjen.

Barázdák.

Kristóffy belügyér ur fennhatósága alatt álló Vészi-Barát-fele sajtó betéti társaság határozottan jól „működik”. Eddig csak a sajtó kitarított újságjait láttuk el az e. abereket megmételvező vezér és egyéb cikkeivel, de most már az ellenzéki, koalíciós lapokra is utaznak? Belátták az erkölcsi agyborítók, hogy a közönség rá sem hederít a kitarított lapok óbégatásaira, bármily hangzatos frázisokkal is legyen az tele. Hogy mégis meghallhassák a futyagatást a menyországban, család módon az ellenzéki lapokat árasztja el a kormány sajtóirodájának közleményekkel oly módon, hogy tiszta, minden nyomás nélküli borítékban küldi szét a kéziratokat. Hozzánk is került ma egy ilyen hitvány kézirat, amit persze undorodással löktünk a papírkosárba.

Az egész dolgot csak azért írtuk meg,

hogy a közönséget minden irányban felvilágosítsuk Fejérváryék felől. Ez a kabinet törvénytelen ágyban született, etikai alapja nincs, a parlamentben gyökere nincs, de becsülete, tisztessége sincs, mert most már a legravaszabb csaláflintással dolgozik és nem riad vissza a nyílt csalástól sem. Ravasz fondorlattal iparkodik az ellenzéki sajtóba befurakodni. A kukacot azonban agyontaposzuk.

Rosz tanácsadó a gyűlölet. Tapasztalhatja ezt a sajtó magán dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató is. Az elvek harcában, a küzdelem hevében a fegyvertársak közt meg kell szűnni az egyénnek, a magasztos, szent ól felől s. abere csak tekinteni. Az apró, kicsinyes, egyéni sérelmek nem tartoznak a közönséghez.

Tudja azt jól dr. Ferenczy Gyula, a történettudós, hogy a nagy Rákóczi halállal büntette azon tisztjét, a kik az ellenség helyett egymást gyilkolták le párjában, mert egyéni sérelmeiket a haza érdekében előbbre tették. Ha ezt tudja, akkor nem kell soká töprengeni azon sem, hogy miért maradt ki a város törvényhatósági bizottságából.

Báró Fejérváry Géza tábornagy ur leszidott bennünket, magyarokat, amint ol-

vashatták, egy londoni újság útján. Komisz ország ez, amelyik erőnek erejével ragaszkodik a maga igazához. Még egy tábornagygyal szemben is. Sőt még az egész osztrák hadsereggel szemben is. Sőt a tábornagy ur egész földi istenségével is. Hanem legtöbbet kapott a magyar nyelvű sajtóból a magyar sajtó. No a magyar sajtó úgy, de úgy leszidta a tábornagy ur, hogy minden újságíróknak dagadozhatik tőle a büszkesége. Azt mondta, hogy az egész magyar sajtó a koalíció béréne. Ő ellenben, a „szegény”, pénztelen miniszterelnök mindössze két vékony lapocskát tud tartani a kormány céljaira. (Nem tudai, milyen célokat értett ezalatt.) És mint a tábornagy ur fájdalmas szemrehányással jegyzi meg, azért nem tud több lepot tartani, mert Magyarországon a sajtó nagyon drága felülváz. Aj-haj, excellenciás uram! Bizony igaza van, Drága luxus a sajtó, ha meg akarják fizetni, akárcsak a nő szerelme. De lám, a tüzes, ifjú koalíció ingyen is megkapja. (Remélem, nem fogja megvádolni tábornagy ur a koalíciót, hogy megfizeti a sajtóját!)

És ha a sajtó nem szegődik excellenciához hevtületével, lekezdületével — ez talán mégsem az a hibájuk, hanem az öné — tábornagy ur!

Diana.

Irta: **Révész Gyuláné.**

A vonat dübörögve rázta meg a kis őrház falait. A zivorfoltos, gyalulatlan asztalon álló bögrék széléhez esőrpöplővé ütődtek oda a pléh kanalak. Fülledt levegő volt a kis szobában. A korcsos petróleum lámpa gyér világa alig tudott keresztül hatolni a gombolygó pipafüst felhőkön. Egy férfi és nő ültek halgatagon egymás mellett. A férfi körülbelül 30 éves durva vonású, komor arcú volt. Egy zsiros papirosról szalonát evett, közbe hangos kortylyal itta az előtte álló rummal felített theát. A nő, halvány beeres külsejű, de mindamellett szépség mondható. Egy csikor, piros vánkosba kötött cecsemőt tartott az ölébe. Lázasan csillogó szeméi végtelen szeretettel függeszté az alvó gyermekre. Amint nézte, arca mindjobban elkomorult, szája megremegett az elfojtott sirástól. De a viaszartott könyvek utat törve maguknak, összegyűltek szemében s egy nagy nehéz cseppé tömörülve, végig folytak becsüti arcán.

Egyik ráhullott a szendergő gyermek kopasz fejcsokéjére és az megremegett, — sírni riadt föl. — Hangos sirással és

apró kezei hadonázásával akarta kifejezni kellemetlen érzését. — Az anyja szeretettel ölelte magához s becézó szavakkal csitította. De a gyermek úgy lát, szik nem értette meg a szeretetteljes szavak értelmét, mert mind jobban és jobban sirt. Anyja látva a kicsike makaosságát kigombolta keblén a ruháját és a csöpp jószág mohón ragadta meg egyetlen tulajdonát.

A nő az anyák boldog nézésével szemlélte a falánk csöppéssel majd mint egy gondolatból megkapatva, eltemette arcát kezébe s könnyeinek szabad folyást engedve, sirt keservesen.

Az eddig némán ülő férfi ingerülten csapta kését az asztalra s ráförmedt a síró asszonyra.

— Ne bőgj itten... akkor bőgtél volna, most már késő!

Az asszony épen felelni akart, de az ajtó nyikorogva nyílt ki és egy tetőtől talpig bepakolt alak jött be. Magas halina eszénáiról topogva rázta le a havat s zuzmarás bajuszát egy piszkos vörös kendővel megörölve, dörmögve szólt:

— Cudar egy idő! Van-e kőszén thea Mája?

Az asszony letéve az alvó gyermeket

egy széket tett az asztal mellé és nyugodt, osendes hangon felelt:

— Ül ide apám, idd meg és aztán feküdj le. A 10 óra 30 perces vonatot majd Sergius fogadja. Ugy-e bátyám?

— Igen, igen, csak fekdüj le apám. Rendben lesz.

Az öreg ember szeméi minluntalan lecsukódtak az álomtól. Sietve kiitta a bögrét és nagynehézen kihámozta magát meleg rongyáiból. Pár perc múlva hangos hortyogása jelezte, hogy alszik.

Sergius mintha csak erre várt volna, közelebb húzta székét a hűgához és halk, dörmögő hangon beszélt. Arca a dühtől eltorzult.

— Ugy-e mindig mondtam, hogy vigyázz magadra te, te... Most itt hagytál, nem kellesz neki! Perze itt a poronty! Ugy kell neked!

A megkínzott nő zokogva borult az asztalra. Sergius imádtá a hűgát és mikor sírni látta, megszánta a szerencsétlent. Egy nemével a durva szánalomnak, megfogta a síró Mája vállait és rákényszerítette, hogy szeméibe nézzen.

— No ne síj — s ól — holnap együtt leszünk a mozdonyon s majd lesz egy sza-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulozis, influenza
 ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megújítja a köhögést, váladékot, építi az erőt.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeknint 4.— korona.

A jövő a függetlenségi párté.

Lehet-e kitartásunk tartós békére, oly időkre, melyben a békés munkálkodás nemzetbaldogító eredményeket képes lenne fölmutatni? Aligha? Aligha! Széll Kálmán a nagy paktumozó, szerencsésen háttérbe szorult az utóbbi napokban. De a jelen pillanatban Lukács László fáradozásai sem nyújtanak megnyugtató kilátást a béke sikerére, legföljebb egy kis fegyverszünetre.

Amikor egy magát alkotmányos és parlamentárisnak tartó államban, mint nálunk a régi pártok szétforgácsolódának, szükségképp beáll a parlamentárizmus csődje, mint ahogy tényleg nálunk be is következett.

Mikor pár év előtt a 67-es alapon álló nagy szabadelvű párt bomozni kezdett, midőn elveik föntartásával mindtöbben léptek ki, akkor már megvolt az ország sorsa pecsételve, mert a parlamentáris kormányforma első feltétele, hogy legyenek nagy kormányképes érdeken nyugvó s elvi alapokon elhelyezkedett pártok, melyek alkalomadtán egymást fölváltani képesek legyenek, anélkül, hogy ezért az államélet a maga medréből kiökkenne.

Frakciók nem képesek kormányképes pártalakulásra, nem képesek egy parlamentáris kormányt alkotni és föntartani, hanem igenis alkalmasak zavart helyzetet teremteni, az általuk fölvett kormányok élete nem hosszabb, mint a Tiszavirágé. A függetlenségi pártban nagyon jól tudják, hogy a koalíciót nem lehet egyébnek tekinteni, mint egy ad hoc összeverődött frakciók táborának. A koalíció nagyon alkalmas arra, hogy Tisza Héderváry vagy Fejérváry kormánya ellen erős frontot alkosson, de további parlamenti szerepe nincs, nem

lehet, rendszeres parlamenti munkára nem alkalmas.

Mikor 1874. táján a Deák-párt kezdett gabalyodni, sokan ajánlották Deáknak, hogy Szennyey, Lónyay és Tisza Kálmán vezetése alatt jöjjön létre valamelyes koalíció. Deák erre azt felelte a tokaji, a ménési borok a maguk nemében egyenként kitűnőek, de összekeverve csak izetlen keverék lenne. Akkor nem jött létre koalíció, hanem egészséges fuzió. Ma távol állunk ily egészséges fuziótól, de van beteges koalíciónk.

A koalíció tehát nem biztos többség, a benne helyet foglaló egyes pártok nagyon távol állanak egymástól és így az ország érdekeinek megfelelő állandó kormány alakítására nem képes. A 67-esek, a 48-asok, a liberális, radikálisok s feudális konzervatívok szövetsége már önmagában rejti a halálos sorvadás csiréit, még arra sem alkalmas, hogy gyökeres kibontakozás útját és módzatait előkészítse.

Vannak, akik a 67-es pártok rekonstrukciójában reménykednek. Hiu ábránd ez. E percben öt töredék van, mely a 67-re, mint alapigazságra esküszik s ezt az öt töredéket nem lehet egy kalap alá hozni. Itt vannak a függetlenségi pártra támaszkodó Andrassy-féle disszidensek, ideális 67-esek, de sem a belreformok, sem a szociális kérdések terén nem foglalnak el oly állást, mely a helyzetet szanálná. Itt van a régi szabadelvűpárt, mely az 1875-ben történeteket akarná megújítani semmi reform, mozdulatlan álláspontok szelid liberális jellemezik e pártot. Itt van a néppárt, mely a 67-et tüzte ki alapul, de úgy, hogy minden eddigi liberális intézményt lerontana. Itt van a Bánffy-párt, mely hiva a 67-nek, de a valódi liberális reformok és közgazdasági kérdésekkel csak kacérkodik.

Végül a 67-es alapon keletkezett újdonsült haladópart, mely egy teljesen radikális beltügyi és közgazdasági programot adott.

Ezek összeházasítására épp oly lehetetlen, akár egy koalíciós kormány békés, egyetértő munkálkodása.

Egyedül a függetlenségi pártnak van egysége és ez ma a legnagyobb parlamenti többség. Sajnos annyira nem elegendő nagy, hogy az uralmat azonnal egymaga átvehetné. De ez az akadály rövidesen meg fog szűnni. A koalíció, ha sikerül kormányra jutnia, rövidesen meg fog szűnni, mert meg kell neki szűnnie. Utána jön azonnal a ház föl-oszlatása és akkor a nemzet nem állhat más hová, csak a függetlenségi párt mellé.

A jövő egyedül a függetlenségi párté . . .

Ismét a Hortobágy hasznosítása.

Követem azt a jó magyar példabeszédet, hogy „a ki a kolompot fölötötte kolompoljon is vele” s így válaszolok Kövendi urnak a „Város” mult heti, 50-ik számában megjelent azon közleményére, melyben megcáfolni igyekszik azon ellenvetéseimet, melyeket a Hortobágy hasznosítási javaslatára tettem. Mentsem ki a tárgy fontossága, mely kívánatosá teszi azon kérdés tisztázását, hol van hát az igazság. De mivel a sok, a jóból is megárt, rövidre fogom a gyepelőket és igyekszem lehetőleg a legzükségesebbekre szorítkozni; a miért is nem tartom be észrevételeinek sorrendjét, hanem a legfontosabb tételreket halászom ki. A jelentéktlenebb észrevételeket pedig teljesen mellőzöm.

Azt mondja Kövendi ur, hogy nem tudja mit értek én a város köteleességszerű gazdasági politikája alatt?

Engedje meg, hogy egy pár tétel példával igazoljam, hogy ezt a „köteleességszerű gazdasági politikát” nem én találtam ki, hanem, hogy ezt már a régi jó idők-től fogva Debrecen sorsát intéző előjárók, a polgárság bölcs hozzájárulásával, mind a mai

van hozzá! Bíz rá, el fog venni, felesége leszel, én mondom!

Mája szomorú lemondással rázta a fejét, ajkai suttogva ejtették ki a szavakat.

— Nem lehet az Sergius . . .

— A férfi meglepetve hátrált.

— Nem lehet? Miért nem lehetne?

— És mert a lány nem felelt, dühösen kiáltott rá:

— Felelj! Hallod?

Halálra vált arccal, szeméit lesütve, alig halhatóan válaszolt:

— Már van felesége.

A megsebzett vadállat hördülésével rántotta föl a leányt a föld helyéből s vállon ragadva a tántorgó alakot, fogin keresztül szűrve a szavakat, sziszegve sugta:

— És te nyomorult, te hagytad ezt?

A leány arcán egy martírnő kifejezésével, égő emelt szemekkel tagadóan rázta a fejét.

Egy rettenetes átkot mondott erre a férfi és keblére ölelve a félig ájult leányt, sirva csókoltgatta.

A 10 óra 30 perces vonat dübörögve rohant el az ablak előtt.

Sergius eltolta magától a hugarát. Ökolbe szorított kezakkal fenyegetően rázta meg, ajkai hangtalanul mozogtak. Magára kapta bundáját és kirohant a sötét éjszakába.

Mája a szerető nők ösztönével megérezte a biztos veszélyt, ami gyermeke apját, az imádott férfit fenyegeti és erre a gondolatra összeszorult a szíve. Tulfeszített idegei fölmondták a szolgálatot és az amugy is gyöngye teremlés eszméjét vesztve rogyott össze.

A kis gyermek az ajtócsapásra fölriadt

és hangosan sirni kezdett. Sirása kihallatszott a néma éjszakába és ez a hang még jobban üzte, kergette azt a bosszúól lihegő, rohanó alakot . . .

A moszkvai pályaudvaron befutva állt a 927-es mozdony. Még 10 perc hiányzott az induláshoz és a gépész a hidegtől homályos géprészeket puha ronggyal törülgette. Munkaközben beszélgetett a háta mögött álló fűtővel.

Ennek az Ivánnak is most kell megbetegedni. Te még nem ismered ezt a mozdonyt ugye?

— Nem.

— Azért, kérlek, csak tartsd magad ahhoz, amit én mondok. Én és Iván nagyon jól értjük már egymást, remélem veled is hamar megértjük egymást, mi?

— Hamar, hamarabb mint szeretnéd.

A gépész nagyon elmélyedt munkájába és észre sem vette a szavak gunyos értelmét. Az elkésett utasok sietve szálltak be a kupékba. A kalauz sürgetve szólította föl a buszokodó embereket s a kupék ajtaját becsapkodva, megadta a jelt az indulásra.

A vonat szuszogva, zakatolva indult neki a vég ellenek látszó hőtengernek. A hideg légáramlat süvöltve járta keresztül a nyitott mozdonyt. A hó nehéz, sűrű pelyhekben hullt s lassankint teljesen bevonta fehér leplével az egész vonatot, csak a mozdony vált ki nagy fekete testével, mint egy szörnyeteg. Prüszkölve szórta magából a tüzes szikrákat, miket a hulló hópelyhek sítárogva oltottak el.

A vonat teljes sebességgel szelte keresztül a kristálytisza levegőt. Mind jobban

sötétedni kezdett és az órházak jelzései mind-megannyi piros csillag váltak ki a sötétedő éjszakából.

A fűtő kinyitotta a mozdony ajtaját és az izzó parázs egyszerre óriási hőséget terjesztett. A gépész meglepetve szólott rá:

— Mit csinál ez? Nem látod, hogy máris túl van fűtve?

De a fűtő mit sem válaszolva, tovább hányta a szenet. A gépész dühösen ragadta meg a karját.

— Megbolondultál? A legközelebbi állomáson jelentést teszek a főnöknél!

A fűtő még egy lapát szenet dobott a tüzre s lábával berugva a mozdony ajtót, kiegyenesedett.

— Ugy! És most beszéljünk egy kicsit. Ismered a szép Máját ugye? Az az én hugom. Haha! Te ezt nem is tudtad? Persze mert lopva találkoztatok. Én is csak akkor ismertelek meg, hogy ki vagy, mikor a kölyök a világra jött. Mája titkolta, mert érezte, hogy én megölöm azt, aki őtet megbecsületlenítette. Azt is tudom, hogy feleségül sem vehetted, mert van már asszonyod! Ezért meg fogsz döglenni, mint egy kutya!

A gépész a meglepetéstől szótlánul meredt rá a dühtől tajtékzó emberre. Mindenképpen ki akarta szabadítani karját a szorító kezekből, de azok mint két vaskapocs, szorosan fogták.

— Ehl ereszd el a karomat — szól — nézd a gőz szétveti a kazánt . . .

— Hadd vesse, ha te is vele pusztulsz!

A gépész egy hirtelen rántással kiszabadította kezét, de Sergius már a másik pillanatban ismét megkapta. A két férfi némán,

napig követik is. Így például hagyomány az Debrecenben, hogy az erdőségeken vágott fát, a tanács nem adja el egyszámában se egyes vállalkozóknak sem egy nyereszkes részvénytársaságnak, hanem dacára a kezelési költségeknek és a kezelési nehézségeknek, kicserélni önként árulja. Teszi pedig ezt azért, mert megakarja akadályozni, hogy kartellek trösztök ringek, vagy nem tudom miként neveznék magukat az érdekes szövetkezetek, 40—50 koronára föl ne srófolhassák egy öl fának az árát, így pedig marad a 24 korona árban.

Kötelességszerű gazdasági politikából tartja fön a város a téglagyárt, ez okból vette házi kezelésbe a gázvilágítást, ez okból tartja kezében a szeszüzletet, melyben az érdeklettek olyan harckokat vívnak, ez okból nem adja ki a kezéből a vásár csarnokok többször kért építési jogát, nem adja ki a villanyvilágítást, a vízvezelékét. Ez okból látja el fokozatosan bérbirtokait, a gazdasági épületeket, dohány pajtákkal, ha a befektetés után bérleti kamatot fizetnek. Eltérve ezzel attól a régi rossz szokástól, hogy a bérleti a bérlejtárral elvinni kénytelen azokat. sat. sat. Múltkor csak belenézni a költségvetésbe van ott még nagyon sok ilyen példa. — És ezért remélhető, — hogy ezen példák után indulva a város nem fogja kiadni sem 40, sem 60 évre egy részvénytársaságnak a Hortobágy hasznosítási jogát sem, mert a Hortobágyra mint szervezett közlegelőre, a polgárság gazdálkodással foglalkozó részének, oly szükség van mint egy falatkönyvre, s szegénységi bizonyítvány volna, olyan jövedelmi forrást mely rizikóval, kockázattal nem jár, hanem csak hasznót hozhat, idegen kezre juttatni. Mert Debrecen város kötelességszerű gazdasági politikája az, hogy minden egyéb hangzatos jelszó mellőzésével, első sorban és mindenek előtt saját polgárainak jólétét igyekezzék biztosítani. Mert az egyes polgárok jóléte a város egész közönségének jólétével azonos.

Az általam mondottak ellen fölhozott állítások közül, horgomon akad Kövendi urnak azon nyilatkozata, hogy kisebb sőt semmi szakértelemmel nem bíró egyéntől sem várta volna, azon általam tett kijelentést, hogy a Hortobágyon életre képes cukorgyárt állítani nem lehet, s hogy a cukorgyárnak nem a Hortobágyon hanem Debrecen belterületén van helye.

S indokolásul fölhozza azt, hogy annak a cukorgyárnak nem kell a saját területén termelt répara szorítkozni, mert a cu-

a gyűlölet kifejezésével meredt egymásra. Arczmaik megfeszültek, hörögve kapták egymást derékon és a kekeny hidon halálküzdelmet vívtak egymással. Mindegyik érezte, hogy egyiküknek okvetlen veszni kell. Néman, titánok küzdelmével szorították egymást az izzó mozdony felé. A sikos vashidon egyszerre megcauszott a gépész smagával rántva ellenfelét egy iszonyu ütessel feje hozzá csapódott a szeneskoscsi széléhez.

Sergius rátérdelt ellenfele mellére s két kezével nyakához kapott, de mikor meglátta a tátony, vérző sebet, fölállt és a kielégített bosszuszomj tekintetével nézte vérző ellenfelét.

A fékevesztett mozdony minden jelzés nélkül rohant keresztül az állomásokon. A személyzet ijedten nézett a villámként tova repülő vonat után.

Sergius föleszmélt merengésből s utolsó szikrája a kötelességnek fölébredt benne. Reszkető kezei keresték a féket, de izgatott ágában eltévesztette az irányt és megállítási helyett gyorsabb száguldásra igazította. Egy kanyarultnál voltak. A repülő száguldó mozdony kiugrott a sín párról és magával rántva a mísem sejtő utasokat, lefordult a töltésről. Egy iszonyu faláihörgés töltötte meg a levegőt, de a sűrű hópelyhek eltompították a segélykiáltásokat.

A legközelebbi állomásra hiába vártak a 927-es vonatot . . .

korgyár üzeme akkor is biztosítva volna, a nélkül, hogy egy fillérrel is többet fizetne a répári: mint a mennyit más gyár fizet. Alítja, hogy az Ohaton, Nagymajorban, Cserépesen nem a talaj meg nem felelő volt, hanem a fuvardíj miatt nem kaptak megfelelő árt. Hivatkozik arra, hogy az én tudomásom szerint is a kis és Nagy Horton s az ujkertben jó eredménnyel lehet cukor répát termelni.

Tiszteljük meg kérem egymást azzal, hogy még csak nem is vitatkozunk a fölött, hogy a cukorrépa mielő talajt kíván. Hogy a szikes talaj nem répa termelő talaj, még kevésbé cukor répa termelő talaj, az talán köztünk gazdákat közt nem képezheti vita tárgyát.

Azt, hogy az Ohaton Nagymajorban, Cserépesen, Horton Ujkerthben répát termelni ne lehetne nem mondtam de nem is mondtam mert ezen egyenként 2—6000 holdas gazdaságokban, sok olyan tábla föld van, mely ép azért mert teljesen szikmentes, vagy csak foltonként vagy csak kismértékben tartalmaz sziket, a cukor répa is termelhető. Állításomnak tenorja tehát csak az volt, hogy a Hortobágyon és megnevezett gazdaságokban annyi a szikes talaj, hogy tekintve azt, hogy cukor répát csak minden hatodik évben szabad termelni, e helyeken nincs annyi répaképes talaj mely egy cukorgyár fölállítását indokoltá tenné. Hiszen alapelv minden gyári üzemnél, hogy ott létesítendő, ahol a nyers anyag, közelben van, hogy azt ennél fogva a szállítási költség ne drágítsa. Különösen figyelembe veendő ez aztán gyártelepeknél, melyek térítés nyers anyagot dolgoznak föl. Ilyen térítés nyers anyagok a répa, a burgonya stb., de különösen a répa.

Attól tartok különben, hogy abban a kérdésben, hogy a Hortobágyon vagy Debrecenben van-e inkább helyén a cukorgyár, aligha érthetjük meg egymást, mert Kövendi ur egész komolyan azt állítja, hogy biztosítva volna a Hortobágyon a cukorgyár akkor is, ha a bérli a saját területén egyáltalán nem termelne cukorrépat, s hogy a debreceni cukorgyár azért szűnt meg, mert Debrecenben nincsenek meg a létfeltételei.

Első állítására csak azt jegyzem meg, hogy a cukorgyár kényszerítve volna répát termeszteni már csak azért is, hogy ki ne szolgáltatassa magát az idegen termelőnek, s hogy elejét vegye azon eshetőségnek, hogy a termelők kartelbe lépve megszarolhassák, vagy a gyári üzem szűnetelésére ne kényserithessék. Múltkor csak elvinni, hogy a meglevő gyárak se jó kedvűkből, hanem muszájból szervezzenek gazdaságokat.

Azon második állítása pedig, hogy a debreceni cukorgyár azért szűnt meg, mert hiányoznak itt létfeltételei, kétséget támaszt bennem az iránt, hogy a helyi termelési viszonyokat figyelembe véve, s tájékozódást szerzett volna magának az iránt, miért liquidált a debreceni cukorgyár, amelynek részvényesei a leszámolásánál nem csak hogy vesztegét nem szenvedték, hanem többet kaptak vissza, mint amennyit befizettek. Tanulmányozva ezen cukorgyár történetét, egy általa is jól ismert névre, Steinfeld Ignác nevére bukkant volna, aki jelenlétben, de még ma is élő több, az ipar, kereskedelem és mezőgazdasági téren névvel bíró férfi jelenlétben a körutat tevő, akkori földmivelési miniszteri gróf Széchényi Pált, a tiszteletre adott banketten arra kérte, hatna oda, hogy a cukorgyárak adóztatása módosítások s ez által lehetővé tésések, hogy a vezetése alatt álló debreceni cukorgyár is felvirágozhassék, mert saját szavait idézem: „Nincs az országban olyan hely, melyben e gyár létfeltételei oly mértékben lennének meg, mint Debrecenben.“ Ezt a meggyőződést vallják itt mindazok kik Debrecen belterületét, vidékét s ezek forgalmi viszonyait ismerik. Hiszen még azok is akik azon buzgólkodnak, hogy Páspökladányban épüljön a cukorgyár, főleg Debrecenre spekulálnak.

Azt állítja Kövendi ur, hogy a hortobágyi cukorgyár a városnak nem kerül semmijébe. Dehogyan nem. Hiszen semmiért nem adnak semmit, s kétszer kettő, hogy a min-

légszeszgyárral, Augsburgit fogna magának a város, ha más építene neki, még pedig a Hortobágyon cukorgyárt.

Félreértett Kövendi ur, mikor azon állításomból, hogy a Hortobágyon a talaj lépésről lépésre változik, azt a következtetést szüri le, hogy ezzel csak azt bizonyítom, hogy a len, kender és rizs termelésre is megvannak a kívánatos talajok. Állításom kissé másként volt érte, amint az iránt nem is lehetett kétsége annak aki a Hortobágy talaját bár csak nagyban és egészében ismeri. Azt állítottam ugyanis, hogy a Hortobágyon a szántásra alkalmas és a szántásra nem alkalmas, patkás szíkek váltakoznak, mondhatni lépésről-lépésre.

Hiszen a Hortobágy talaja nagyjában és egészében egy, t. i. vályog talaj, nem alkot ott földtalajt sem az agyag, sem a márga, sem a homok, sem a mész, hanem csak a vályog talaj vállalkozik televény és szik tartalma szerint, még pedig hozzávetőleges becslésem szerint, egy harmad része semmi, vagy csak csekély szik hely; két harmad része pedig jellegzetesen szikes talaj, föl egészen 75—80 százalék tartalomig. Ez pedig a gumós és gyök növényeknek nem hazája. Van ott különben mezőgazdasági szempontból tekintve egy másik nagy kalamitás is, az ugyanis, hogy sok helyt a termő föld talaj igen sekély úgy, hogy az eke már a televényeseknek látszó helyeken is, fehéres szik földet fordít föl. Erről tanuszkodnak az árnyék cöljából, válogatott helyekre ültetett csenevész, koszmókos, girbe-gurba akácotok.

Hogy a gazdáknak szánt 12 ezer hold ölet, melyből 40 ezer darab állatra csak 864 négyzet ölet terület esik, még öntözés esetén sem tartom elégségesnek minden bizonyítgatás ellen is fön tartom. Mesterséges legelőn, rásos étetés mellett talán, talán, el lehetne e területen is fengetni onnyi jószágot, de nem tudom elképzelni, hozzá a csikóst, gulyást, juhást amint egész nap a rásokat tovább-tovább rakja.

Note, hogy a végére jussunk: Nagyon veszedelmes elvnek tartom Kövendi ur azon kijelentését, hogy minden birtoktulajdonos és minden bérli, kinek bérbe adni való földje van azon törekszik, hogy minél több bért kapjon. Bizonyára így lesz, ez mondja Kövendi ur, a Hortobágyon is, mert hiszen kérni lehet bármit, csak legyen aki megadja.

Hol marad a szociális misszió?

A tanácsot úgy is nevezik, hogy „a városatyák“, vajjon ráengedik tenni földéhez, kiskorú gyermekeiknek torkára a kést?

Békéssy László.

Együtt van a nemzet.

Az utolsó elnapolás.

Végre nincs már ellentét a pártok közt sem. A képviselőház és a főrendiház egyhangú határozattal mondta ki a képviselőházat elnapoló kéziratra, hogy az törvénytelen és alkotmányellenes. Ez a megőlyegzés a darabont kormányának szól, a melynek nincs erkölcsi erőtartáléka, hiszen még a tót, szerb, szász és román képviselők is megszavazták az Apponyi Albert indítványát, nemcsak a szabadelpvűpárt.

Mély hatást tett a képviselőházra, mikor Mezősi Vilmos újjászervezett szocialista képviselő a királyi eskü szövegét felolvasta, hiszen oly világos az eskü szövegéből is, hogy azt a király meg nem tartotta.

De történt még egyéb is. A főrendiházban régi szokás az, hogy a királyi kéziratokat állva hallgatják meg a főrendek, hiszen valamennyien a királynak, vagyis inkább a Habsburg családnak köszönhetik, hogy főrendek. Most is felállítottak gépiesen, de báró Prónay Dezső, a főrendi ellenzék vezére álvmaradt Csekély jelentőségű dolog, de jellemző nagyon.

Már két hónap előtt mondta Rátkay László a képviselőházban, hogy a magyar nemzetben haldoklik a királyhűség. A haldoklásnak pedig halál szokott véget vetni.

Vajjon tudja-e mindezt az a Burgban lakó koronás öreg ember? Vajjon érzi-e, sejtí-e, hogy mihelyt elveszti népeinek szeretetét, megszűnt az ő és családja uralma is? A csend ne téveszse meg. A vihar kitörése előtti csend ez!

Hiszen a Bastille lerombolását, a nagy francia forradalom kitörését megelőző éjszakan Trianonban bálozott az udvar. A halálos csendet csak a könnyelmű vigadozás zaja törte meg. Mire vége lett hajnalban a mulatozás, már öbredezett Páris népe a rettenetes végítélet napjára.

Meddig esalja még ez a hitvány darabont-banda azt az új gyermekkorát élő, öreg embert?

Már együtt van a nemzet — és március elseje után nem lesz több elapolás!

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerda, dec. 20.: „Lovodi Arva“ színmű. K. Hegyesi Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte.

Csütörtök, dec. 21.: „Kaméliás hölgy“ dráma. K. Hegyesi Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (B)

Péntek, dec. 22.: „Cigány“ népszínmű. K. Hegyesi Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (C)

Szombat, dec. 23.: „Stuart Mária“ színmű. K. Hegyesi Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának utolsó fellépte. (A)

K. Hegyesi Mari vendégjátékai. A nemzeti színház kiváló művésznője K. Hegyesi Mari asszony ma délelőtt érkezett meg Debrecenbe. A vasúti állomáson a város részéről Oláh Károly tanácsnok, a színház részéről pedig Zilahy Gyula igazgató fogadták a művésznőt. K. Hegyesi Mari asszony a város hintóján a színházhoz hajta tott a részt vett a „Lovodi arva“ főpróbáján. A nagyművésznő ma kezdi meg négy este terjedő vendégjátékát. Első fellépése a „Lovodi arva“ egyik főszerepében lesz. Ez mai este igen érdekes reprize a színháznak, amennyiben már egy évtizede legalább hogy utoljára színre került e darab. K. Hegyesi Mari holnap csütörtökön Dumas híres drámájában a „Kaméliás hölgy“ címszerepében lép a közönség elé. Pénteken a „Cigány Rózsáját“, szombaton pedig „Stuart Mária“ játsza el. A vendég fellépések iránt város-szerint nagy az érdeklődés.

Zilahyné fellépése. Z. Singheffer Vilma asszony hosszas betegségéből felépült. Már a próbákon is részt vesz a színházban s legközelebb ismét megjelenik az ő szerető közönsége előtt. Zilahyné a jövő hét közepén a „Szenes legény, szenes lány“ c. operetben lép fel. Ez a színházi este igen érdekes lesz, amennyiben egy igen bájos egyfelvonásos vígjátékban Zilahy Gyula mutatja be briliáns művészetét. Zilahy, Berezik „Bátkirálynő“ je főszerepét játsza.

Tündérvilág a színházban. A színház igazgatósága igen kedves meglepetést tartogat karácsony ünnepének előestéjére, e hó 24-ére. Zilahy igazgató az apróságoknak óhajt kedvezni s délután gyermek előadást rendez. Ez alkalommal egy tüneményes kiállítású gyermekdarabot adát elő, a melynek címe „Eszeregy éjszaka“. Nagyszerű kiállításban kerül színre ez a kedves gyermekjáték, melynek előadása az alatt lesz, a míg a szülők odahaza a karácsonyfát díszítik.

HIREK.

Az új debreceni táblaelnök. A hivatalos lap mai száma közli a debreceni itélőtábla új elnökének kinevezését. A király Porubszky Jenő pozsonyi táblai tanácselnököt nevezte ki a debreceni itélőtábla elnökévé. Széll Farkas tanácselnök újabb mellőzése Debrecenben bizonyára érthető felháborodást fog kelteni.

Házi pénztár vizsgálat. A város házában ma délelőtt Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt pénztár vizsgálat volt a házi pénztárban. Közreműködött a törvényhatósági bizottság két tagja: Pálfi Gábor és ifj. Schwarc Vilmos. A bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

Árvaügyi bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága e hó 22-én Diosóffy József elnöke alatt az egyház tanácsstermében ülést tart, melyen folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

Népkönyha-megnyitás. A debreceni jótékony nőegylet vezetése alatt álló városi népkönyha december 23-án déli 11 órakor nyílik meg a Bethlen utca 5. szám alatti helyiségben.

A játékkiallításra ingyenes a bemenet. A kamara karácsonyi játékkiallításának ma szerdán van az utolsó napja. A kiállítás annyira sikerült, hogy az előre tervezett időnél hamarabb zárható. Egyszerűsített egy határozott a rendezőség, hogy a mai napon ingyenes a bemenet, hadd nézzék meg a szép magyar játékokat minél többen. A mai utolsó napon a Szt. Erzsébet nőegylet hölgyei teljesítik a háziasszonyi tisztelt és pedig: Agrikola Adolfaé, Buzás Miklósné, Borzsoy Demeterné, Demök Béláné, Gyönes Kálmánné, Kövy Lajosné, Potorán Istvánné, Mayer Emilné, V. Szabó Jánosné, Than Gyuláné, Wolafka Antalné urasszonyok. Eisenmann Panoi, Potorán Stefi és Margit, Perczel Etus, Balázs Olga, Popovits Mariska, Unger Lujza és Margit, Dömök I. Jablonczay L. urleányok. A kiállítás a mai napon is 3-tól—7-ig lesz nyitva a kereskedelmi és iparkamara székházának földszinti iparmúzeumában (Piac utca 69. szám.)

Kérelem a közönséghez. Karácsonykor, a szeretet ünnepén mindannyian érezzük, hogy megnyílik a szívünk és abban a könyörületes egész fenségében megjelenik, arra ösztönözve bennünket, hogy ne feledkezzünk meg azokról, akik az emberi szív legnemesebb érzésére: a cselekvő szeretetre van utalva. Vigyük be tehát az árvák házába az örömeik egy sugarát a kis Jézus születe ünnepén. Ne legyen sötét e szent ünnep, világosítsa be azt szeretetünk egy melegítő, áldástosító, örömet vivő sugara. Az árva gyermek kicsiny szívével hisz a kis Jézus eljövételében... Ne romboljuk le

tehát gyermeki szívének édes hitét, hanem hagyjuk meg őt szent reményében. Annyi könnyel borított lelkét emeljük fel jótékonyágunk karjain az istenséghez, hogy érezze a legfőbb jószág kötelességét és a mi szeretetünk melegét. Gyuljon ki a szegény árvák karácsonyfáján a fény és rakja meg annak ágait a szeretet. Legyen a kicsiny, ártatlan lelküknek is örvendetes ünnep a gyermekek barátjának születési ünnepe. Legyünk azon, hogy nyíljék meg az árvák szíve imára e napon és érezzék, hogy a jó isten az emberek szeretete által rájuk is gondol ama napon különösen, melyen még a legboldogabb embernek sem szabad könyezni. Adjunk, adakozunk a nőegyleti árvák karácsonyfájára! Az adakozásokat a helyi lapokban nyugtatjuk. Veressné Szatmáry Teréz, nőegyleti elnök. Konez Ákos, nőegyleti titkár.

Az árvák karácsonyfa-ünnepe. A debreceni jótékony nőegylet árváinak karácsonyfa ünnepe december 23-án, délután 3 órakor tartja meg a nőegylet. Ezen ünnepségre, melyen az emberi szeretet megemlékezik a szegény árvákról, mindazokat szívesen látja a nőegylet, akik részt kívánnak venni a gyermekek örömeiben.

Gúny a szavazólapon. Rendkívül érdekes az a szavazólapon, amelyet a Hatvan-utcai kerületben adott le valaki a városi választás alkalmával. A humoros atyafi ugyanis báró Fejérváry Géza, Vörös László, Kristóffy József, báró Feilitzsch Arthur, Lányi Bertalan, dr. Lukács Gyula, Bihar és Kovácsévics miniszterekre adta le titkos szavazatát. Elég kár, mert szavazhatott volna a fenti jeles férfiak szövetségeseire — a habarék listával is.

Tragikomikus lopás. Egy nyíregyházi iparos, mint tudósítónk jelenti, a napokban dísznót ölt, de ugyanazon a napon meghalt az iparos anyósa is és holttestét asztalra fektetve a lakás egyik szobájában helyezték el. Éjjel tolvajok törtek be a lakásba abból a célból, hogy a leölt dísznót ellopják. Véletlenül azonban abba a szobába törtek be, hol a holttest fehér lepellettel letakartva feküdt az asztalon. A tolvajok megfogták az asztalt s hogy a prédán osztozzanak, kivitték a város végére. Mikor aztán a takarót fellebbtették és látták, hogy halottat loptak, úgy mezejedtek, hogy szeretést futottak. Az ellopott anyóst másnap reggel találták meg arca járó napszámosok.

Marólugot ivott. Ma délelőtt a Kései utca 16. sz. a szállásadáson öngyilkossági kísérlet történt. A halni vágyó 18—19 éves leány a szállásadáson marólugot ivott. A helyszínen Bikfalvy Miklós rendőrbiztos jelent meg, a ki a súlyosan sérült leányt beszállította a kórházba. A szerencsétlent nem lehetett kihallgatni, mert a szája és torka annyira összeégett, hogy beszélni sem tud. A szállásadáson nem ösmerték, okmánya nincs, így még kiletét sem lehetett megállapítani. Az állapota oly súlyos, hogy a reggelt aligha éri meg.

Gyűlés a kamaránál. A kamara kereskedelmi és ipari szakosztályát december 21. csütörtök délután 3 órára együttes ülésre hívta össze a kamara elnöksége. Az együt-

Amatőrök figyelmébe!

El fogadható áron eladatik. Karácsonyra a tajtárunk is rendkívül olcsók.

Karácsonyi ajándékul Lejobb órák, legszebb ékszerek olcsóbban mint bárhol csakis **Kurián Gyula** órás és ékszerész-nél beszerezhetők **Piac-u. 42. (Lamprecht-palota).**

a **SCHWARTZ-féle pipametsző** üzletben a fényképezéshez szükséges minden árut minden

tes szakosztályi ülést az indokolja, hogy így év végén felgyülemlik az elintézésre váró sok folyó ügy. azonban épen karácsony és újév táján annyira elfoglaltak a kereskedők és iparosok, hogy egy nagy munkája közgyűlésre nem célszerű az egész kerület érdekeltségét egybehívni.

— **Új rendőrkarodok.** A főkapitány elhatározta, hogy a régi, kereszties hadjára tokban divatozott rendőrkarodot újjal cseréli fel. Az új karodok erősebbek és kőzvédő kösár is van rajtuk, ami a régien nem volt. Egyelőre 20 rendőr kap új karodot, de később valamennyien.

— **Lábbeli szállítások a debreceni kamara kerületéből.** A közös hadsereg lábbeli szállításában a debreceni kamara kerületének kisipari alkalmi szövetségei évről évre részt szoktak venni. Ez évben sikerült részükre jelentékeny munkát készítenie. Most a közös hadsereg lábbeli szükséglete lett felosztva s abból kaptak: Acs Gábor szövetsége Jászberény 800 párt, ifj. Bóna János szövetsége Jákófalma 500 párt, Tóth Mihály Jásztelék 300 párt, Szilvássy Károly magánpályázó V. Namény 50 párt, Kovács István szijgyártó Nagybánya 1500 drb. szijgyártó cikket. Egy pályázat elkészítésénél, azonban ez is kap a fennmaradó mennyiségekből 300—400 párt. Összesen a debreceni kamara körülből 2000 drb. bakkanos és 1500 szijgyártó munkát nyert a közös hadsereg karácsonyi pályázatán. Az előzőleg megajított honvédségi kiosztás 1250 pár lábbelit juttatott a kamara iparosainak.

— **Két rendőr megrokkant.** A kemény szolgálatban a szegény rendőrök nem bírják ki a teljes nyugdíjképeséget, ami rájuk nézve csak csalóka, sőt elérhetetlen csalóka lehet. A legtöbbje megrokkant 10—15 évi szolgálat után. Most két ily szegény ember dőlt ki a szolgálatból. Nyugdíjazás helyett azonban végkielégítést kértek és a nyugdíj ellenőrző bizottság 900—900 korona végkielégítést szavazott meg nekik. De vajjon nem-e jobb az a kis nyugdíj, hiszen mit is lehet kezdeni ma 900 koronával elrokkant beteg embernek?

— **Kemény a görög.** Ma hajnalban tökrészes állapotban dülöngélt az utcán Görös János napszámos. Az általános, titkos választó jog hívének vallotta magát a rendőr előtt, a ki illedelemre figyelmeztette. De nem hiába kemény a görög, ha Görös János is keménynek bizonyult és csak karhatalomnak engedett. Bevitték.

— **Fogyasztó közönség figyelmébe.** Ertesítjük a fogyasztó közönséget, hogy a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur megengedte, miszerint a f. hó 24 és 31-re eső vasárnapokon a kereskedelmi és ipari üzletekben az árusítás délután 5 óráig történhessék, és így a karácsonyi ünnepeket és az újévet közvetlenül megelőző vasárnapokon az üzletek délután 5 óráig nyitva lesznek. A kereskedő társulat.

— **Jótekingy adomány.** Özv. Lengyel Imréné urhölgy a városi szegényház lakóinak a közelgő szent ünnepen kalácsosallendő ellátására 30 koronát küldött hozzám, mely kegyes adományt fogadja a szegényház tagjai nevében őszinte köszönetemet. — Oláh Károly tanácsnok.

— **Tót ember nem ember.** Elkényeszeredett, rongyokba csavart tőrőket fogott el az utcán az éjjeli őrszár. Az istenadta tótja úgy begöngyölgött rongyaiba, hogy alig tudták kihámozni belőle. Végre is Kiri Mihály kikászolódott valahogy és bevitték. Ma délelőtt vallatták a szegény tőrőket.

— Hát miféle ember maga, hogy hajléka sincs? — kérdezték.

— Tót zember, kirám, de tót zember nem zember.

Hazatoloncolják a beregmezei Honca községbe, fatornyos hazijába.

— **Dr. Szász Adolf** orvos fogászati rendelését holnap 21 én, a Steinfeld féle ház udvari helyiségében megkezdi. — Zander-féle gyógyintézetét január hó elején nyitja meg.

x **Messze földön nincsen párja a Mentze Henrik** ujdonságok áruházának **Piac-utca 50 és Szent-Anna-utca sarkán** ott lehet vásárolni igazán szép, jó és olcsó ajándék tárgyakat karácsonyra és újévre, a kiszolgálás előkézeny és pontos.

— **Elsőrendű és legnagyobb** a Komáromi M. hangszerkészítő zongoraterme Piac-utca 49. szám, a főpostával szemben. A legիրveesebb gyártmányu zongorák, pianinók, harmoniumok pazar választékban vannak raktáron s a legkényesebb izlésnek is megfelel. Zongorateremben esekély díj mellett zongoragyakorlatok végezhetők, zongora javítást és hangolást szakszerűen és pontosan végzik. Zongorák réspiletvizetésére is kaphatók. — **Cimbalom.** Igyen tanításban részesül az, aki a jóhírnéynek örvendő Komáromi M. hangszerkészítőtől (József kir. herceg-u. 2 szám) vesz cimbalmot, melyek erősség és szép kiállítás tekintetében felülmúlhatatlanok; zongora szerkezettel készülnek. Mindeféle hangszerek karácsonyi ajándékul legjutányosabban és dus választékban kaphatók. Gramophon és lemezek, ugyszintén a legkitűnőbb hegedű-hurok kaphatók. Szakszerű műhely, hol mindenféle hangszerek javítását tökéletesen eszközöln. 1906 évre szóló nagy képes árajegyzék ingyen és bérmentve.

x **Pénz, szivar és cigaretta tároák és kézi táskák**ból gyönyörű ujdonságok érkeztek **Mentze áruházába**,

x **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak kolekázése és terjesztése meggátalható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin-Roche“ hatásos szert, mely nem csak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a testerő fokozza. Kapható gyógyszerárakban.

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrőt**, mert legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca.

x **Olcsó és szép gyermek játékokat háztartási cikkeket és mű iparárakat** **Mentze áruházában** vásároljon.

x **A Népegegyező-Bank** megnyit. Heti befizetési könyvecskék (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

x **Karácsonyi ajándékul** a szövőipar remek példányait van szerencsém bemutatni és ajánlani a n. é közönségnek, mely oélból szives látogatását kéri: Kardos László Kossuth-utca 9. Telefon 113.

x **Papa! Mama! baba! Mentze.**

TAVIRATOK.

Kossuth Ferenc fölépült

Budapest, december 20. Kossuth Ferenc, a szövöközött ellenzék vezére már annyira fölépült, hogy már a napokban elhagyhatja a betegágyat és a karácsonyi ünnepeket a lakásán töltheti. Holnap már ki is költözik a Lukács fürdőből.

Fejérváry raporton.

Budapest, december 20. Ma reggel 8 órakor báró Fejérváry Géza tábornagynagy Bécsbe utazott, hogy a minisztertanács tegnapi határozatát közölje az uralkodóval.

Bécs, december 20. Ma déli 12 órakor Fejérváry idérkezett. Az állomásról a magyar házba, onnan a Burgba hajtatott, ahol az uralkodó fél 2 órakor másfél óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta. Az újságíróknak semmit sem mondott a fődarabot, de sejteni lehet, hogy most már az ellenálló törvényhatóságok tisztviselőinek felfüggesztése fog következni.

Felfüggesztett vármegye.

Budapest, december 20. Pestmegye székháza ma igen élénk volt. Laszberg Rudolf főispán hosszú ideig beszélt telefonon a belügyminiszterrel, majd személyesen is értekezett délelőtt vele. Hír szerint a vármegye egész tisztikarának felfüggesztése póntekre várható. Mír a belügyminiszter gondoskodott is előre, hogy minden tisztviselő helyettesíthető legyen. A megye tisztikara, ugy a járási tisztviselők mint a jegyzők ma délelőtt Benicky Lajos alispán elnöklété alatt ülést tartottak és elhatározták, hogy nyugodtan várják a felfüggesztést és a kirendelt darabontoknak nem fognak engedelmesskedni. A vármegyeveháza különben még ma is rendőri felügyelet alatt áll.

Lefoglalták a Pesti Hirlapot.

Budapest, december 20. Ma hajnalban a „Pesti Hirlap“ reggeli számát az ügyészség lefoglalta a vasuton. A lap állítólag királysérző cikkeket közölt, mert vezérekében a ház újabb elnapolásáról azt írta, hogy azért a király, személyesen felelős nem pedig a felelősségre nem vonható darabant-kormány. A nemzetnek most már nem a kormányval, hanem a királylyal van számadása. Az ügyészség a lap kiadóhivatalában már csak 12 lappéldányt talált, de a délelőtti órákban az összes elárusító helyeken lefoglalta a Pesti Hirlapot.

Montenegró alkotmánya.

Cetinje, december 20. Ma tartotta első ülését Montenegró szkupésinája. A képviselők rendkívül meleg tüntetést rendeztek Miklós fejedelem mellett.

Az orosz helyzet.

Pétervár, december 20. Az oroszországi forradalmi szövetség lapja kiáltványt intézett a katonasághoz az általános titkos választójog és az államrendszer újraszervezése ügyében. A nép annyira el van keseredve, hogy a cári uralomról hallani sem akar többé, hanem a köztársasági államformát követeli.

Pétervár, december 20. Ma érkezett meg ide Roszdasztvenszki tengernagy, a balti hajóraj vezére, a japán fogságból. A tengernagy még most is beteg.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

London, december 20. Ma a városi vasut két vonata összeütközött. A szerencsétlenségnek sok halottja és sebesültje van.

Vb. Adler Simon Csődtömögáruai: férfi ruha szövetek, posztók, női ruhaszövetek, kendőbélések, női és férfi-fehérneműek, barchet, kretonbetiszt és vásznak rendkívül olcsó áron árusítatnak el.

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM. pénzügyigazgatási-palota

Közgazdaság.

Amerikai bankok bukása. Chicagóból tavirauzzák: Amennyentek be a Chicago National Bank, a Home-Savings-Bank és a Equitable Trust Company bukását. A jelenleg hajnali fénygy órákor adatott ki a Clearing-house bizottság 18 óras ülése után, a melyen megállapították, hogy a nevezett pénzintézetek részvényőkeket John Washa, a Chicago National Bank elnökének szerbánya- és vasút-vállalataiba fektettek. A bizottság kötelezte magát, hogy a befizetéseket teljes összegben visszafizeti, hogy a pánik kirozését megakadályozza.

Ipartestületek Országos Szövetsége. Megemlékeztünk nem régen arról, hogy a hazai ipartestületek ez évi szabadkai kongresszusukon elhatározták, hogy szövetséget alakítsanak. A kongresszus a szövetség működésének megkezdését csak 16 ipartestület csatlakozásaitól tette függővé, a december 15-én lejárt bejelentési határidőig pedig nem kevesebb, mint 64 ipartestület küldte be a belépesi nyilatkozatát a szövetség irodájához. A szövetség végrehajtó-bizottsága még e héten leterjeszti a kongresszuson megállapított alapszabályait jóváhagyás végett a kereskedelmiügyi minisztériumhoz s míg az alapszabályok jóváhagyva nincsenek, tagsági díjat a végrehajtó-bizottság nem fogad el, de ha időközben az ipartestületek közül még valamelyik be akar lépni, belépesi nyilatkozatát a szövetség címére ezután is beküldheti.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése
1905. dec. 20.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar és spanyol. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) ——— állérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) ——— állérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 180—181 állérig. Fialat közép (páronként 280—320 kilogramm terjedő súlyban) 180—181 állérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 125—127 állérig. — II. Magyar székelyi: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) ——— állérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) ——— állérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban ——— állérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm feletti súlyban 126—127 állérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 122—123 állérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 116—118 állérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogramm feletti súlyban) ——— állérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) ——— állérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) 118—140 állérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) ——— állérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban ——— állérig. A hízott sertés üzletrányzata változatlan.

Regény-Csarnok.

A sors csapásai.

Írta: Hugh Conway.

I.

A herstali apátság ura.

Mivelhogy én vagyok ennek a történetnek a hőse, — eléggé szánandó hőse különben, — oly sokat fogok beszélni önmagamról, hogy azt hiszem, szentséltetek bevezetés gyanánt néhány sort azon férfi emlé-

kének, ki már régóta alusza örök álmát. Mikor először láttam Lorain Gyula urat, ő a herstali apátságban lakott, ahol meg is halt.

Noha Lorain gazdag s előkelő származású ember volt, a herstali apátság nem család örökségként szállt rá; egyszerűen megvevte ezt a birtokot a vidék egyik régi családjától.

Megvásárolván az apátságot, igen jól érezte magát abban, anélkül, hogy a szomszédaival a legesélyebbet is törődött volna, természetesen ez a közömbösség teljesen elidegenítette tőle az embereket. Neki azonban kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy emiatt aggdjék. Fásult lélkü ember volt és semmi illúziót nem táplált ember-társai iránt.

Egyébiránt, talán kimentheti embergyűlöletét az az élet, amelyet folytatott.

Csakhamar megtudták az emberek, hogy ő mégsem oly jót ment ismeretlen, mint amintőnek eleinte képzelték.

Londonban huzamosabban időzött emberek többé kevésbé ismerték őt. S mint midént beszéltek az ő rovására! Állítólag oly viharos ifjúsága volt, hogy az emberek csodálkoztak, vajjon miképpen őrizhette meg az egészségét és vagyonát ily könnyelmű életmód mellett.

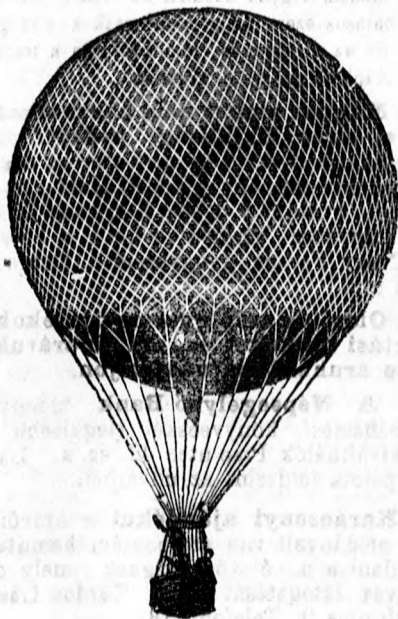
Ami engem illet, én sohasem tanulhatam ki valódi jellemét, csak jóval később értesültem ifjúságának körülményei felől. Mikor ő a herstali apátságba költözött, özvegy volt s egy hét éves fiúcska volt vele. Hol reggeltől estig dédelgette ezt a gyermeket a legnagyobb gyöngédséggel, hol pedig egész hét mult el anélkül, hogy ránézett volna.

Olykor megtörtént Lorain Gyulával, hogy hónapokig távol volt, anélkül, hogy valakivel tudatta volna, hová megy, a gyermeket pedig a cselétség gondjaira bízta.

Akár otthon volt Lorain, akár utazott, teli marokkal szórta a pénzt, mint az olyan ember, aki mitsem törődik a holnappal. Meglévén gyöngyözve arról, hogy emberei lopják, nem terhelte magát az ellenőrzés gondjaival, úgy tekintve a dolgot, mint a háztartás természetes köve kezényét. Ellenben jay volt annak, aki nem hódolt a szeszélyének s minden óhajának.

(Folyt. köv.)

A tisztelt hirdető közönség figyelmébe!

A tisztelt hirdető közönség figyelmébe.

DEBRECEN

Karácsonyi száma

10.000

példányban jelenik meg.

Karácsonyi kiállítás

Allandó Képkiallítás remek képekből modern keretekben.

Diszmvűvek és ifjúsági iratok óriási választékban.

Levélpapír különlegességek remek dobozokban.

Íróasztal készletek ezüst és bronzból hölgy és férfi íróasztalokra.

Íróasztal mappák és emlékkönyvek óriási választéka.

Imakönyvek minden felekezet számára a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kötésig.

Amerikai szétszedhető és forgadható könyvszekrények.

Képeslevelezőlap és Bélyegalbumok remek kivitelben.

Képes levelezőlapok. Karácsonyi és újévi alkalomra meglepő választékban.

Havi részletfizetésre is szállítunk.

Kérjük kirakatainkat meg'ekin'eni ! ! ! !

HEGEDÜS és SÁNDOR,

előbb **László Albert és Társa**

könyv- és papíráruház, Kossuth-utca 11.

Karácsonyi

ünnepekre

ajánlom kitünő minőségű hentesáruimat u. m. Prágai, Kassai és Debreceni sonkáimat, valamint mindenféle bel- és külföldi mintára, készült saját gyártmányu hideg felvágottaimat

Tisztelettel

BENES V.

hentes

FŐTÉR, DEBRECEN.

Házilag készített savanyított káposzta

kapható

Deutsch Albert és Fia

fűszerkereskedésében,

Hatvan-u. 9 sz.

„Minimax“

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém m. t. közönségnek tudomására hozni hogy az Amerikai

MINIMAX kézi

tűzoltókészülék képviselőjét átvettem s ily készülékek üzletemben kaphatók tisztelettel

Tóth Gyula

„Minimax“

1 liter petroleum 16 kr.

ÉRTESETÉS.

A közelgő karácsonyi ünnepekre ajánlom dusan felszerelt

Fűszer áruimat

a következő árak mellett:

- 1 kg. mazsola tisztított 72 kr.
- 1 „ „ II. rendű . . . 32 „
- 1 „ papírhéju dió . . . 28 „
- 1 „ nagy szemű mazsola 64 „
- 1 „ apró szőlő 60 „
- 1 „ szilva lekvár 20 „
- 1 „ mák 36 „
- 1 „ szilva 16 „

a még itt fel nem sorolt árak a legolcsóbb árak mellett lesznek a vevő köz. részére boosájtva.

Bármily csekély rendelés hához szállítva.

Tisztelettel

DARVAS MIKSA,

Teleki és Deák Ferenc-utca sarok.

Telefon 297.

1 liter petroleum 16 kr.

Ékszer, óra

és ezüstáru ajándékok

bámulatos olcsó árban

egyedül a solidságáról általánosan elismert

Blau Lipót és Fiai

utóda

arany, ezüst és ékszer áru raktárában. Piac-u. 41 sz. alatt szereshetők be.

Külön china-ezüst osztály!

Kardos László üzletében

Kossuth-utca 9.

az év végén szokásos

ALKALMI ELADÁS

megkezdődött, melyen a kiállított kifogástalan minőségű árucikkek,

mélyen leszállított áron,

25—50%

engedménnyel

kerülnek eladásra.

PEKAREK
TEA

minőségénél fogva bármely más teával nem pótolható, miután finomsága, ereje és zamata a régen bevált keverési módszer által felülmulhatlan marad. Senki ne mulassza el egy kísérletet tenni. Csak eredeti csomagokban kapható minden finomabb drogista-, fűszer- és csemege-kereskedésben.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipótisztítószer

Berlitzrendszerű

Nyelviskola

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

Osztály és magánoktatás

Felvételek naponta:

d. e. 11—12. d. n. 5—6.

Széchenyi-u. 19. sz.

Szabályzatokat ingyen és bérmentve.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Legfinomabb

szemüvegek és orcsipetők

szakértelemmel készítve

Kapható:

Fischer Jakab

szakértő látzerészernél

DEBRECEN, Piac-utca 23. szám a Tisza-palotával szemben

Színházi és múzei látcsövek mindenféle kiállításban nagy raktár.

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áru házában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

Nagy Karácsonyi Vásár

folyamatban van. Eladásra kerülnek

mélyen leszállított áron

a raktáron lévő elsőrendű minőségű, nem pedig külön célra vásárolt értéktelen áruk.

Maradékok minden eikből fél áron. Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Szebbnél-szebb

Karácsonyi
ajándék tárgyak

kiállítására

Kaszanyitzky Endre

Főtéri üzletében.

A n. é. közönség figyelmét felhívjuk az idei

Nagy
Karácsonyi
Vásár

rendkívüli áraitra.

Rosznay J. és Gársa

divat- és szőnyegáruháza.

DEBRECEN, Kossuth-utca 5. sz.

APRÓ HIRDETESEK.

Ötös 18 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér
vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

sívbéli összekötésükre postázza válaszolunk, ha a szük-
séges helyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECZEN“
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés és házasság.

Gazdag házasságot
szolidan közvetít diszkrét
úr. Levele „Házasság“
jelleg alatt a kiadó hiva-
tálság köretnek. Válasz
bélyeg.

Ajánlat és Kereslet.

Legelőcsőbb bevasárlási forrás
Merkli Ferenc fűszer üzlete
Fűvészkert u. 14. Telefon
874, 1 K. törmelék csokola-
de 90 kr. 1 lit. jamaikairum
80, 1 dg. csaszar keverék
tea 5 kr. tea sütemények
örösi vásztekban. 1 liter
kitűnő Ezerjó 30 kr. 100-
kg. szaraz cserzőgyfa 1 rit.
Lazhoz szállítva.

Zálogcédula
egy teljesén új 9-12 kézi
tenykepezo geprol nagyon
olcsón eladó. Cim a ki-
adóhivatalban.

Ürösi Karácsonyi könyvvasár
van Harmathy Pál könyv-
kereskedésében Fűvészk-
kert utca 14. Mindenna-
mű karácsonyi ajándék
könyvek imakönyvek, gyer-
mek mese es képes köny-
vek, levelező lap albu-
mok s egyéb ajándék tár-
gyak teljesen új állapot-
ban most leszálítható aron
beszerezhetők. Telefon-
874.

Kugler cukorkák
eredeti csomagolásban és
szakon 1/2 és 1 kgr. fa és
selyemdobozokban és cso-
magokban kaphatók Hege-
düs és Sándor cégnél Deb-
recen Kossuth u. 11 sz.

Karácsonyi ajándékul.
vegyünk egy jó énekes
kanári madarat, a mely be-
szerezhető a Péterfia u.
26 szám alatt.

Gabelsberger
levelező és vita gyorsíró-
szatra kitűnő módszerrel
legrovidebb idő alatt bár-
kit megenni ok igen jutá-
nyosan. Levelet „Ki-
adó módszer“ jelleggel a
kiadóba kerék

Intelligens
joghallgató magántitkári
vagy hasonló állást keres.
Nyelvismerettel bír, per-
fektgyorsíró. Levelek a
kiadóba keretnek „Stenog-
ra-pnus“ jelleg alatt.

Ügyes
varrónő hazakhoz ajánl-
kozik. Cimeket a kiadó-
bér.

A Csapó utcán
egy bolt trafik engedélyvel
kiadó. Cim a kiadóhiva-
tálságban.

Eladás.

Közönséges
csomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóhi-
vatalban. Csapó u. 10 sz

Master hegedű
teljesen kijátsva, tokkal
és egyéb felszereléssel,
javányos áron eladó Czim
a kiadó hivatálságban.

A legjobb helyen
egy szinosen berendezet
fűszer üzlet, olcsó ház-
bérrel sűrűsened adó Hol?
megmondja a kiadó hi-
vatal.

Posta könyv
ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadó hiva-
tálságban Csapó u. 10 sz.

Pénzes
levelek vagy utalványhos
szükséges posta könyv
félárban kapható a kiadó-
hivatalban Csapó u. 10 sz

500 darab
minta érték nélküli boríték
nagyon olcsón eladó. Czim
a kiadóhivatalban.

KOSTYA JÁNOS

é k s z e r é s z

Debrecen, Széchenyi-u. 1. sz.

ref. Kistemplom mellett.

Ajánlja a már 20 év óta fennálló

é k s z e r ü z l e t é t,

amely a nagyérdemű közönség által elismert szolid,
lelkiismeretes kiszolgálásban páratlan és legelőcsőbb forrás.

Dus választék.

Tulfizetés kizárva.

Utcai lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalba.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék **K. Impér**

„Répáti“ gyógysavanyúvízzel

Magyarország giesshüblje!!

íze és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű
hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélhajok a hólyag hurutos
megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt **32 fillér**
üvegeket visszavesszük: **12**
1/2 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt **23 fillér**
üvegeket visszavesszük: **7**

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u.

Telefon 332.

NAGY ELÁRUSÍTÁS.

tart december hó 31-ig.

Karácsonyi és Ujévi ajándékot csak egyedül Nálam lehet olcsón beszerezni.

Tessék Tessék, Tessék, Tessék

a kirakatomat megtekinteni.

Lówy F. cég, Lówy F. cég, Lówy F. cég.

Piac-utca 24. a kistemplommal szemben, a Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!

Kekre festett kirakat.

Vigyázz!

A nagy képek még mindig készülnek.